

2**Samhällsbyggnadsnämndens internkontrollplan 2020
(sbf/2019:264)****Förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner internkontrollplanen för 2020 i enlighet med samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2019-12-12.

Sammanfattning

Den interna kontrollen ska säkra en effektiv förvaltning och hindra att allvarliga fel och skador inträffar. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. Nämnderna ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen inom sina områden och finna effektiva system för uppföljning.

Kommunstyrelsen har upprättat ett förslag till internkontrollplan för 2020. I förslaget uppmanar man förvaltningarna att inkludera samtliga åtta kontrollmoment i nämndernas respektive internkontrollplaner. I samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till internkontrollplan för 2020 återfinns de åtta kontrollmomenten från kommunstyrelsen.

Förvaltningen kommer även behålla kontrollmoment från 2019 avseende personuppgiftsförteckning och informationssäkerhet.

Kontrollmoment avseende HR innehåller resultat från både Samhällsbyggnadsförvaltningen och Miljö- och hälsoskyddsenheten.

Ärendet

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat förslag till internkontrollplan för 2020 i enlighet med tjänsteskrivelse, daterad 2019-12-12 med bifogad bilaga, daterad 2019-12-09.

Referens

Senada Zilic

senada.zilic@botkyrka.se

Mottagare

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens internkontrollplan 2020**Förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner internkontrollplanen för 2020 enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1 om *Internkontrollplan 2020*.

Sammanfattning**Syfte och ansvarsfördelning**

Den interna kontrollen ska säkra en effektiv förvaltning och hindra att allvarliga fel och skador inträffar. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. Nämnderna ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen inom sina områden och finna effektiva system för uppföljning.

Internkontrollplanens innehåll

Kommunstyrelsen har upprättat ett förslag till internkontrollplan för 2020. I förslaget uppmanar man förvaltningarna att inkludera samtliga åtta kontrollmoment i nämndernas respektive internkontrollplaner. I samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till internkontrollplan för 2020 återfinns de åtta kontrollmomenten från kommunstyrelsen.

Kontrollmomenten är:

- kontroll av ramavtal för bemanning och fastighetsunderhåll
- belastningsregister för externt nyanställda
- ramavtalstrohet
- direktupphandling
- representation/kurser och konferenser
- rehabiliteringsinsats
- förseningsavgifter
- systematisk arbetsmiljö

Utöver dessa moment tillkommer ytterligare sex kontrollmoment som är specifika för samhällsbyggnadsnämnden och avser:

- kostnader ska bokföras rätt mellan drift och investering
- prissättning av tomträtter
- personuppgiftsförteckning
- informationssäkerhet
- uteblivna intäkter
- ändamålsenlig debiteringsgrad för budget i balans

Förvaltningen kommer även behålla kontrollmoment från 2019 avseende personuppgiftsförteckning och informationssäkerhet.

Kontrollmoment avseende HR innehåller resultat från både Samhällsbyggnadsförvaltningen och Miljö- och hälsoskydds enheten.

Ändringar jämfört med 2019 års internkontrollplan

Jämfört med 2019 års internkontrollplan har sex moment tagits bort från den gemensamma internkontrollplanen: informationssäkerhet, betalkortshantering, löneprocessen, statsbidrag, chefsintroduktion och personuppgiftsförteckning. Kontrollmomenten bedöms ha ett tillräckligt gott resultat. Löneprocessen utgår dock eftersom vi är osäkra på vilken information vi kommer att ha i det nya lönesystemet. Även kontrollmomentet avseende chefsintroduktion tas bort och en fråga angående detta kommer istället finnas med i medarbetarundersökningen.

Samhällsbyggnadsnämnden kommer att behålla personuppgiftsförteckning och informationssäkerhet från 2019 i sin internkontroll för 2020 för att se till att alla planerade åtgärder görs tills kontrollpunkterna blir godkända.

Ett nytt kontrollmoment tillkommer för 2020 och avser försent betalda leverantörsfakturor. Kontrollmomentet avseende arbetsmiljö har helt ändrat kontrollmetod och inriktning medan kontrollmetoden för kontrollmomentet rehabilitering har justerats något.

Så här arbetar vi

Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer att arbeta med internkontrollen i projektform för att skapa ökad delaktighet och lärande inom förvaltningen. Arbetet med kontroller och åtgärder pågår löpande under året. Hela internkontrollen för 2020 återrapporteras i mars.

Alla kontrollmoment som inte är godkända tas upp i nästkommande års internkontrollplan. Även åtgärder följs upp så att ingenting förblir ogjort. Arbetet med detta underlättas av att vi nu har ett system, Stratsys, där allt arbete från riskframtagande, kontrollplan, uppföljning och åtgärder nu samlas.

Enheterna har nu börjat arbeta med verksamhetsspecifika kontrollmoment och risk- och väsentlighetsanalyser. Samtidigt pågår ett arbete med att ta fram ett kommungemensamt och strukturerat arbetssätt för inventering/identifiering av risker i verksamheterna som vi ska ta del av för att stärka vårt eget påbörjade arbete.

Carina Molin
Förvaltningschef

Senada Zilic
Ekonom

Bilaga

1. Internkontrollplan 2020

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Samhällsbyggnadsförvaltningens Internkontrollplan 2020

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Nämndens internkontrollarbete.....	5
3 Nettolista risker	7
3.1 7 Effektiv organisation.....	7
4 Årets planerade kontroller	9
4.1 7 Effektiv organisation.....	9

1 Inledning

Generellt om intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador. En tillfredsställande intern kontroll säkerställer att följande mål uppnås:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt.
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten finns.
- Efterlevnaden av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. är tillfredsställande.

En bra intern kontroll förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister som hindrar att kommunen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Den interna kontrollen bidrar också till att skydda kommunen och dess medarbetare från risker, förluster, bedrägerier, misstankar och andra skador.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen, samt ett ansvar för att se till att denna organisation kontinuerligt utvecklas utifrån kommunens behov av intern kontroll. Kommunstyrelsen ska ta fram och besluta om förvaltningsövergripande anvisningar.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från sin egen granskning och nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behövs se till att lämpliga åtgärder genomförs av berörd nämnd. Rapporteringen ska beslutas av kommunstyrelsen i samband med beslut om årsredovisningen.

Nämndernas ansvar

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Den enskilda nämnden har ansvar för att se till att den interna kontrollen organiseras samt att vid behov besluta om nämndspecifika regler och anvisningar för den interna kontrollen. Detta gäller även kommunstyrelsen för dess egen förvaltning.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och följa upp den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområden. Nämnden ska som grund för sin styrning göra risk- och väsentlighetsanalyser.

Alla nämnder ska varje år, i samband med beslut om internbudget, anta en internkontrollplan som beskriver hur arbetet med den interna kontrollen ska bedrivas under året. Föranleder uppföljningen av föregående års plan behov av justering av innevarande års interna kontrollplan kan en reviderad internkontrollplan antas i samband med att nämnden beslutar om denna uppföljning.

Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, beslutas av nämnden i samband med att nämnden beslutar om årsredovisningen. I uppföljningen ska även resultatet av kommunstyrelsens övergripande granskning och som berör nämnden ingå.

2 Nämndens internkontrollarbete

Internkontrollplanens innehåll

Kommunstyrelsen har upprättat ett förslag till internkontrollplan för 2020. I förslaget uppmanar man förvaltningarna att inkludera samtliga åtta kontrollmoment i nämndernas respektive internkontrollplaner. I samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till internkontrollplan för 2020 återfinns de åtta kontrollmomenten från kommunstyrelsen.

Kontrollmomenten är:

- kontroll av ramavtal för bemanning och fastighetsunderhåll
- belastningsregister för externt nyanställda
- ramavtalstrohet
- direktupphandling
- representation/kurser och konferenser
- rehabiliteringsinsats
- förseningsavgifter
- systematisk arbetsmiljö

Utöver dessa moment tillkommer ytterligare sex kontrollmoment som är specifika för samhällsbyggnadsnämnden och avser:

- kostnader ska bokföras rätt mellan drift och investering
- prissättning av tomträtter
- personuppgiftsförteckning
- informationssäkerhet
- uteblivna intäkter
- ändamålsenlig debiteringsgrad för budget i balans

Förvaltningen kommer även behålla kontrollmoment från 2019 avseende personuppgiftsförteckning och informationssäkerhet.

Kontrollmoment avseende HR innehåller resultat från både Samhällsbyggnadsförvaltningen och Miljö- och hälsoskyddsenheten. Resten av kontrollpunkterna kontrolleras och rapporteras separat i en egen rapport för Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Ändringar jämfört med 2019 års internkontrollplan

Jämfört med 2019 års internkontrollplan har 6 moment tagits bort från den gemensamma internkontrollplanen: informationssäkerhet, betalkortshantering, löneprocessen, statsbidrag, chefsintroduktion och personuppgiftsförteckning. Kontrollmomenten bedöms ha ett tillräckligt gott resultat förutom att löneprocessen utgår då vi är osäkra på vilken information vi kommer att ha i det nya lönesystemet. Även kontrollmomentet avseende chefsintroduktion tas bort och en fråga angående detta kommer istället finnas med i medarbetarundersökningen.

Samhällsbyggnadsnämnden kommer dock behålla personuppgiftsförteckning och informationssäkerhet från 2019 i sin internkontroll för 2020 för att se till att alla planerade åtgärder görs tills kontrollpunkterna blir godkända. Även kontrollpunkterna investering och tomträtter följer med från 2019.

Ett nytt kontrollmoment tillkommer i 2020 avser för sent betalda leverantörsfakturer.

Kontrollmomentet avseende arbetsmiljö har helt ändrat kontrollmetod och inriktning medan

kontrollmetoden för kontrollmomentet rehabilitering har justerats något.

Planerade åtgärder som följer med från 2019 är:

Kontrollpunkterna upphandling ska vi fortsätta arbeta med i arbetsgrupper ihop med upphandlingsenheten.

Kontrollpunkterna för HR ska följas upp med förvaltningens HR, ett nära chefsstöd genom att en signal går direkt från HR från kommunledningsförvaltningen till oss.

Representationsfakturor ska gå via ekonom för komplettering av information och granskning, informationsinsatser sker vid behov.

Så här arbetar vi

Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer att arbeta med internkontrollen i projektform för att skapa ökad delaktighet och lärande inom förvaltningen. Arbetet med kontroller och åtgärder pågår löpande under året. Kontroller ska göras och brister och felaktigheter ska snabbt rättas till. Arbetsgrupper skapas utifrån kontrollmomentens resultat för att arbeta vidare med frågan. Information samt utbildningar ska gå ut till de berörda.

Återkoppling av internkontrollen ska göras till ledningsgruppen som ett återkommande moment. Hela internkontrollen för 2020 återrapporteras sedan i mars.

Alla kontrollmoment som inte är godkända tas upp i nästkommande års internkontrollplan. Kontrollmomenten som är från 2019 som vi behöver fortsätta arbeta med tills de blir godkända är personuppgiftsförteckning och informationssäkerhet. Även åtgärder följs upp så att inget förblir ogjort. Arbetet med detta underlättas av att vi nu har ett system, Stratsys, där allt arbete från riskframtagande, kontrollplan, uppföljning och åtgärder nu samlas.

Enheterna har nu börjat arbeta med verksamhets-specifika kontrollmoment och risk- och väsentlighetsanalyser. Samtidigt pågår ett arbete att ta fram ett kammungemensamt och strukturerat arbetssätt för inventering/identifiering av risker i verksamheterna som vi ska ta del av för att stärka vårt eget påbörjade arbete.

3 Nettolista risker

3.1 7 Effektiv organisation

Risk	Riskvärde	Motivering
Kommunen döms till att betala skadestånd för att rangordningen i ramavtal avseende bemanning och fastighetsunderhåll inte följs	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor eftersom tidigare kontroller har visat på en stor andel avvikelser. Det saknas dessutom idag i stor utsträckning systemstöd för att säkerställa korrekt hantering. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom kommunen kan tvingas betala stora skadestånd ifall rutinen inte fungerar.
Medborgare far illa eftersom kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket ifråga	12	Sannolikheten bedöms som stor eftersom tidigare kontroller har visat på avvikelser och bristande kunskap om lagstiftningen. Konsekvensen bedöms som allvarig eftersom det ytterst handlar om barns hälsa och välmående.
Kommunen försämrar relationer och förhandlingsvillkor gentemot leverantörer och/eller döms till skadestånd på grund av bristande ramavtalstrohet	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor eftersom systemstöd för att säkerställa korrekta inköp än så länge saknas i kommunen. Vidare har tidigare kontroller visat på bristande följsamhet. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom bristande avtalstrohet kan leda till skadestånd, försämrade förhandlingsvillkor i framtiden och förtroendeskada.
Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor eftersom systemstöd för att säkerställa korrekta inköp i dagsläget saknas och vidare har tidigare kontroller visat på bristande följsamhet. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom bristande avtalstrohet kan leda till skadestånd, försämrade förhandlingsvillkor i framtiden och förtroendeskada för kommunen.
Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende gäller representation, kurser och konferenser	12	Sannolikheten bedöms som mycket stor eftersom lagstiftningen är komplex och det lätt blir fel. Tidigare kontroller har också visat på en stor andel avvikelser. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom det kan skada kommunens förtroende ifall fakturor avseende representation, kurser och konferenser inte hanteras korrekt.
Personalen drabbas av allvarig ohälsa och långvarig frånvaro på grund av att rehabiliteringsinsats inte görs vid upprepad korttidsfrånvaro	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom tidigare resultat har visat på brister i rutinen. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom det berör de anställdas hälsa.
Kommunen försämrar relationer med leverantörer och tvingas betala förseningsavgifter på grund av för sent betalda leverantörsfakturor	9	Sannolikheten bedöms som stor baserat på en generell uppfattning om hur väl rutinen fungerar idag. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom brister bl.a. kan leda till försämrade relationer med leverantörer, förtroendeskada och förseningsavgifter.
Kostnader över basbeloppet ska bokföras rätt mellan drift och investering.	9	Sannolikheten att driftfakturor bokförs som investeringar är stor eftersom tidigare stickprovskontroll visat på avvikelser. Konsekvensen bedöms som kännbar då felaktig redovisning ger oss högre kapitalkostnader under de kommande åren. Den felaktiga redovisningen ger fel underlag för beslut.
Det finns inga riktlinjer för prissättning av tomträtter. Arrenden utan prissättning uppges ske på marknadens villkor men inte alltid genom externa värderingar.	9	Sannolikheten är stor då revisorerna granskning visar på delar som behöver kompletteras, arbetet är personberoende. Konsekvensen bedöms som kännbar då vi inte får en rättvisande redovisning.
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall.	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom vetskap finns om att rutinen idag fungerar mindre bra. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom arbetsmiljöansvaret behöver vara tydliggjort för att säkerställa god arbetsmiljö för kommunens personal.
Aktuell personuppgiftsförteckning saknas och varje nämnd ska ha en personuppgiftsförteckning och hålla den uppdaterad för att följa GDPR	9	Sannolikheten bedöms som stor eftersom arbetssättet är nytt och det är osannolikt att det är inarbetat i hela organisationen. Konsekvensen bedöms som kännbar eftersom brister innebär lagbrott och svårigheter för personer att få uppgifter om behandling av deras personuppgifter i kommunen.

Samhällsbyggnadsnämnd

Risk	Riskvärde	Motivering
Kommunens anseende skadas och information kommer i orätta händer eftersom verksamhetssystem har inte informationssäkerhetsklassats.	12	Sannolikheten bedöms som stor eftersom rutinen är ny. Konsekvensen bedöms som allvarlig eftersom känsliga personuppgifter kan komma i orätta händer ifall verksamhetssystemen inte har rätt informationssäkerhet.
Uteblivna intäkter som följd av att inte uppfyller 10 veckors handläggningstid för bygglov.	9	Sannolikheten bedöms som möjlig/stor eftersom det kan ske tex vid sjukdom, frånvaro, sommarperiod/semester. Konsekvensen bedöms som stor/kännbar eftersom företagare och medborgare inte får sina beslut och kommunen får minskade intäkter.
Vi inte har kontroll på en ändamålsenlig debiteringsgrad för en budget i balans.	12	Sannolikheten att budgetprognoser avviker är mycket stor då kontroll saknas för ändamålsenlig debiteringsgrad av olika tjänster. Konsekvensen kan vara kännbar då vi saknar ändamålsenlig kontroll av vår debiteringsgrad. Vilket kan medföra att vi får lägre intäkter.

4 Årets planerade kontroller

4.1 7 Effektiv organisation

Risk	Kontroll	Beskrivning
Kommunen döms till att betala skadestånd för att rangordningen i ramavtal avseende bemanning och fastighetsunderhåll inte följs	Kontroll av ramavtal för bemanning och fastighetsunderhåll	Kontroll av att ramavtal för bemanning och fastighetsunderhåll med fastställd rangordning följs. Kontrollen sker mot fakturerade belopp/leverantör kvartalsvis.
Medborgare får illa eftersom kommunen anställer personal med en brottsbelastning som gör dem olämpliga för yrket ifråga	Stickprov avseende utdrag ur belastningsregister för externt nyanställda	Kontroll av att utdrag ur belastningsregister genomförs i samband med anställning för befattningar där detta krävs. 10 procent av alla externt nyanställda per förvaltning, av de befattningar som omfattas av kravet. Kontroll 1 gång per år (september).
Kommunen försämrar relationer och förhandlingsvillkor gentemot leverantörer och/eller döms till skadestånd på grund av bristande ramavtalstrohet	Kontroll av ramavtalstrohet	Registeranalys på kontogrupp 61, 64, 65, 70, 72, 74,75 samt 76. Kontroller genomförs varje kvartal.
Kommunen drabbas av upphandlingsskadeavgift och får badwill gentemot leverantörer på grund av otillåtna direktupphandlingar	Kontroll av fakturor avseende direktupphandlingar	Kontroll av fakturerade belopp överstigande 100 000 kronor upp till gällande direktupphandlingsgräns mot de direktupphandlingar som genomförts elektroniskt i TendSign.
Kommunens anseende skadas på grund av bristande hantering av fakturor avseende gäller representation, kurser och konferenser	Stickprovskontroll på fakturor avseende representation, kurser och konferenser	Kontroll av att momsavdrag, uppgifter om syfte och deltagare och attest överensstämmer med gällande lagar och interna reglementen. Kontrollen sker kvartalsvis genom stickprov med minst 15 verifikationer per kvartal.
Personalen drabbas av allvarig ohälsa och långvarig frånvaro på grund av att rehabiliteringsinsats inte görs vid upprepad korttidsfrånvaro	Kontroll av att rehabiliteringsinsats görs vid upprepad korttidsfrånvaro	Kontroll att en rehabiliteringsinsats gjorts för medarbetare som varit sjukskriven minst 5 gånger de senaste 12 månaderna. Kontroll 2 gånger per år (mars och september). BEA-anställda ingår inte i kontrollen.
Kommunen försämrar relationer med leverantörer och tvingas betala förseningsavgifter på grund av för sent betalda leverantörsfakturor	Kontroll av för sent betalda fakturor	Kvartalsvis stickprovskontroll av förvaltningens för sent betalda fakturor. 25 fakturor per förvaltning och kvartal. Kontroll av att giltiga skäl fanns att betala fakturan senare än förfallodatumet.
Kostnader över basbeloppet ska bokföras rätt mellan drift och investering.	Stickprov	Stickprov på fakturor avseende investeringar
Det finns inga riktlinjer för prissättning av tomträtter. Arrenden utan prissättning uppges ske på marknadens villkor men inte alltid genom externa värderingar.	Genomgång av rutinen	Se över revisorernas rapport och komplettera rutinen. inkluderande anvisning eller processbeskrivning för hanteringen av tomträtter och arrenden i syfte att stärka den interna kontrollen samt att minska sårbarheten vid frånvaro. •Har översyn genomförts av nuvarande arbetssätt och rutiner för att se vad som kan bli bättre i hanteringen av avtalen.
	Principer för ersättningsnivåer för arrenden, tomträtter och antennplatser.	Är principer för ersättningsnivåer för arrenden, tomträtter och antennplatser framtagna? Och är det säkerställt att dessa efterlevs?
Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister vilket leder till sämre arbetsmiljö, ökad ohälsa och fler olycksfall.	Stickprovskontroll av dokumentation	Stickprov där dokumentationen "Arbetsmiljöuppgifter förvaltningschef" för samtliga nämnder är aktuell.

Samhällsbyggnadsnämnd

Risk	Kontroll	Beskrivning
		Stickprov där dokumentationen "Arbetsmiljöuppgifter enhetschef" finns och är aktuell för minst 3 enheter per förvaltning. Kontroll 1 gång per år (september).
Aktuell personuppgiftsförteckning saknas och varje nämnd ska ha en personuppgiftsförteckning och hålla den uppdaterad för att följa GDPR	kontroll att personuppgiftsförteckning är aktuell samt följer GDPR.	kontroll att personuppgiftsförteckning är aktuell samt följer GDPR.
Kommunens anseende skadas och information kommer i orätta händer eftersom verksamhetssystem har inte informationssäkerhetsklassats.	Att verksamhetssystemen inom kommunen är informationssäkerhetsklassade i enlighet med verktyget KLASSA.	Att verksamhetssystemen inom kommunen är informationssäkerhetsklassade i enlighet med verktyget KLASSA, samt att tidplan för informationssäkerhetsklassning finns för verksamhetssystem som ännu inte klassats. Kontroll 1 gång per år (oktober).
Uteblivna intäkter som följd av att inte uppfyller 10 veckors handläggningstid för bygglov.	Följa upp, säkerställa att rutiner vid sjuk- och semester frånvaro och nämndsammanträden finns.	Följa upp, säkerställa genom rutiner vid sjuk- och semester frånvaro, samt nämndsammanträden under längre uppehåll att lösning finns för det.

